

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/295/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5110237661
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5110237661.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a členov senátu JUDr. Jána Burika a JUDr. Jozefa Turzu, v právnej veci žalobcu: Ing. Q. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. N. V., T. XXXX/X, zastúpeného Advokátska kancelária Mrázovský & partners, s.r.o., so sídlom Žilina, Mariánske námestie 2, IČO: 36 855 278, proti žalovaným 1/ MUDr. V. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom D., P. W. XXXX/XX, 2/ MUDr. Erban s.r.o., so sídlom Žilina, Ambra Pietra 2657/12, IČO: 36 858 609, obaja zastúpení Advokátska kancelária Kadura a spol., so sídlom Žilina, Republiky 16, IČO: 47 251 671, o náhradu škody a ochranu osobnosti, na odvolanie žalovaného 2/ proti rozsudku Okresného súdu Žilina, č. k. 2C/279/2010-349 zo dňa 13. 11. 2017, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I, II. a V. **p o t v r d z u j e .**

Vo výrokoch III., IV. a VI., odvolaním nenapadnutých, **o s t á v a** rozsudok nedotknutý.

Žalobca **m á** proti žalovanému 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Žilina zaviazal žalovaného 2/ k povinnosti zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu v sume 12 000,- eur, ako aj k povinnosti uhradiť žalobcovi náhradu škody vo výške 1 846,53 eur, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobu voči žalovanému 1/ zamietol, vo zvyšnej časti ohľadom náhrady nemajetkovej ujmy taktiež žalobu zamietol. O trovách rozhodol tak, že žalovaný 2/ je povinný uhradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ust. § 11 až § 13 Občianskeho zákonníka, resp. ust. § 420 Občianskeho zákonníka a § 56 a § 135a Obchodného zákonníka. Konštatoval, že konaním žalovaného 1/ ako lekára došlo k neoprávnenému zásahu do ochrany osobnosti žalobcu, keď žalovaný 1/ vydal správu - nález, z ktorej vyplýva, že u žalobcu ide o psychotickú poruchu akútnu a je nebezpečný sebe alebo svojmu okoliu. Takúto správu vystavil na základe údajov získaných od manželky žalobcu, ktorá následne správu zneužila pred správnymi a súdnymi orgánmi. V spore na strane žalovaného 1/ vystupovala fyzická osoba a ako žalovaný 2/ právnická osoba, pričom súd konštatoval, že MUDr. Z. ako fyzická osoba vykonával činnosť pre obchodnú spoločnosť MUDr. Erban, s.r.o., a preto s odvolaním sa na vyššie uvedené zákonné ustanovenia dospel k záveru, že fyzická osoba, ktorá vykonáva činnosť alebo bola použitá pre činnosť obchodnej spoločnosti, za spôsobenú škodu nezodpovedá, ich zodpovednosť však podľa pracovnoprávných predpisov nie je dotknutá. V tomto prípade zodpovednosť znáša právnická osoba, pre ktorú žalovaný 1/ vykonával poskytovanie zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení. Zneužitie správy neprimeraným spôsobom zasiahlo do života žalobcu, keď táto bola použitá pred súdom, správnym orgánom a týmto spôsobom bola znížená dôstojnosť jeho osoby, keď následne bol považovaný za nebezpečnú osobu, ktorá môže ohroziť seba alebo svoje okolie. Na odstránenie následkov si dal vyhotoviť znalecký posudok, ktorý vyvrátil existenciu duševnej choroby alebo poruchy

prípadne využil právne služby poskytnuté v súvislosti s vyvrátením ponímania obsahu správy. Obaja žalovaní ľahkovážnym a nebanlivostným prístupom sformulovali bez vyšetrenia lekársku správu obsahujúcu závažné fakty, informácie o prítomnosti duševnej choroby, ktoré boli nepochybne samé o sebe spôsobilé privodiť žalobcovi ťažkú ujmu na jeho osobnostných právach, čo sa odzrkadlilo v konaniach pred správnymi a súdnymi orgánmi. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie stanovil výšku nemajetkovej ujmy na sumu 12 000,- eur, pričom zohľadnil závažnosť následkov, ako aj možnosti a schopnosti žalovaného 2/ takúto náhradu vyplatiť. Pri rozhodovaní o priamej náhrade škody vychádzal z výšky jednotlivých nákladov, ktoré žalobca vynaložil na čiastočné zmiernenie vzniknutého stavu a nápravu pred správnymi a súdnymi orgánmi (náklady vynaložené v súvislosti so zabezpečením znaleckého posudku použitím právnych služieb za účelom profesionálneho postupu pri odstraňovaní následkov konania žalovaných 1/, 2/). Vynaložením týchto finančných prostriedkov došlo k úbytku vo sfére majetku žalobcu v priamej súvislosti s konaním žalovaných a jeho následkom. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP a priznal strane náhradu trov podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca mal úspech vo veci, pričom žalovaný 2/ bol v konaní stranou neúspešnou.

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom zástupcu podal odvolanie žalovaný 2/, a to proti výrokom I., II. a V. Poukázal na skutočnosť, že predmetným sporom sa vo svojom náleze zaoberal aj Ústavný súd Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 533/2016 zo dňa 09. 11. 2016, pričom jedným z podstatných dôvodov, pre ktoré bol rozsudok odvolacieho súdu (ktorým bol rozsudok okresného súdu potvrdený) zrušený, bola skutočnosť, že vo svojich rozsudkoch sa všeobecné súdy riadnym spôsobom nevysporiadali s argumentmi žalovaných. Podľa odvolateľa ani posledné rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je dostatočne a presvedčivo odôvodnené a súd sa nevyporiadal so všetkými relevantnými námietkami žalovaných. Súd zmenil rozhodnutie len v tej časti, kde z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie zamietol žalobu voči žalovanému 1/. Nevysporiadal sa však so skutočnosťou, že protiprávne konanie bolo spôsobilé vyvolať negatívny následok vo sfére osobnosti žalobcu, čo ešte samo o sebe neznamená, že k negatívnym následkom skutočne došlo a v akej intenzite. K tejto otázke bolo potrebné vykonať dokazovanie, pričom dôkazné bremeno znáša žalobca. Tento ho neuniesol, na preukázanie svojich tvrdení nenavhol žiadne dôkazy a dokazovanie súd v tomto smere nevykonal. K otázke náhrady škody je tiež potrebné dokazovať, či náklady, ktoré žalobca špecifikoval, skutočne slúžili na reparáciu poškodenia osobnosti žalobcu. Tiež nebolo žiadnym spôsobom vykonané dokazovanie k dôsledku a tým nároku na zaplatenie nemajetkovej ujmy a z toho dôvodu je napadnutý rozsudok nepreskúmateľný. Z ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 13) vyplýva, že fyzickej osobe primárne je potrebné priznať nároky pre prípad porušenia práva na ochranu osobnosti v odseku 1, ktorými sú nárok na upustenie od neoprávneného zásahu, nárok na odstránenie následkov týchto zásahov a nárok na primerané zadosťučinenie. V odseku 2 citovaného ustanovenia zákon priznáva nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za podmienky, že zadosťučinenie podľa odseku 1 sa nezdá byť dostačujúce, pretože dôstojnosť alebo vážnosť fyzickej osoby v spoločnosti bola znížená v značnej miere. Z podanej žaloby vyplýva, že žalobca sa priamo domáhal nároku na zaplatenie nemajetkovej ujmy bez toho, aby sa domáhal primárnej nápravy vyplývajúcej z odseku 1 uvedeného zákonného ustanovenia. Pre vznik zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnosti postačuje aj všeobecná spôsobilosť tohto zásahu negatívne sa odraziť vo sfére osobnosti fyzickej osoby, ale pre vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sa vyžaduje reálny následok v podobe zníženia dôstojnosti alebo vážnosti fyzickej osoby v spoločnosti v značnej miere. To však preukázal žalobca len všeobecne (nemohol dlhšiu dobu vídať svoje deti, manželka z neho mala strach, odsťahovala sa spolu s deťmi, situácia vyústila do žalobcovho onkologického ochorenia, ľudia v jeho okolí sa začali voči nemu správať inak, jeho bežný život sa výrazne zmenil). Napriek tomu že súd v tomto smere nemal zistený skutkový stav a nevykonal žiadne dôkazy, napadnutý rozsudok odôvodnil tým, že do značnej miery bola znížená dôstojnosť samotného žalobcu. Súd tiež skonštatoval, že zásah bol zo strany žalovaného 2/ spôsobený nezávinene a nevedome. Bola to p. B., ktorá vedome túto správu predložila štátnym orgánom, súdom a iným orgánom na to, aby dosiahla, že jej budú deti zverené do výchovy a opatery. Súd konštatoval, že znížil požadovanú výšku nemajetkovej ujmy na sumu 12 000,- eur, avšak nijako nezdôvodnil, prečo takúto sumu priznal. Čo sa týka náhrady škody, podľa odvolateľa žiaden z výdavkov špecifikovaných žalobcom neprispel k reparácii škodlivých následkov vo sfére osobnosti žalobcu. Vyplýva z nich, že opätovne navštívil advokátske kancelárie a využil právne služby, čo však samo o sebe nemohlo viesť k akejkoľvek reparácii. Tiež vyhotovenie znaleckých posudkov z odboru psychológie, resp. psychiatrie nijakým spôsobom nemohlo slúžiť na reparáciu dobrého mena a povesti žalobcu v spoločnosti. Z uvedených dôvodov odvolateľ žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v jednotlivých výrokoch

zrušil a vrátil súdu prvej inštancie, resp. zmenil a žalobu v celom rozsahu zamietol a priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. K podanému odvolaniu sa žalobca nevyjadril.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v intenciách ust. § 379 a § 381 CSP a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP napadnutý rozsudok v jednotlivých výrokoch podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil. V ostatných výrokoch odvolaním nenapadnutých ostal rozsudok súdu prvej inštancie nedotknutý.

5. Z preskúmaného rozhodnutia súdu prvej inštancie, ako aj celého spisového materiálu odvolací súd zistil, že prvoinštančný súd vo veci rozhodol prvým rozsudkom zo dňa 03. 10. 2011, ktorým návrh v celom rozsahu zamietol. Odvolací súd uznesením zo dňa 30. 10. 2012 rozsudok zrušil s tým, že nie je v súlade s ustanoveniami § 157 ods. 2 O. s. p. Nebolo dostatočne vykonané jeho zdôvodnenie, pričom však naznačil, že pre posúdenie zisteného skutkového stavu by mal súd vyhodnotiť postup lekára, či bol v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotníckej starostlivosti, keď vydal lekársku správu - nález s obsahom, ktorý vyvolal u nezúčastneného dojem, že skutočne lekár osobne vyšetril pacienta a stanovil diagnózu. Nesprávny sa súdu javil aj ďalší postup, keď takúto správu v písomnej podobe odovzdal manželke, ktorá to následne zneužila. Závety a stanovenú diagnózu v lekárskej správe akceptovali aj orgány štátnej správy, resp. súd a hodnotenie žalobcu (že je duševne chorý a môže byť nebezpečný sebe alebo svojmu okoliu) sa prejavilo aj v jednotlivých rozhodnutiach správnych alebo súdnych orgánov, napríklad pri rozhodovaní o zverení detí do osobnej starostlivosti manželke žalobcu. Prvoinštančný súd tak mal posúdiť, či v príčinnej súvislosti s vykonanými následkami bolo konanie žalovaných 1/ a 2/ spôsobilé zasiahnuť do súkromia žalobcu takou intenzitou, že si to vyžiadalo zásah súdu, prípadne až rozhodovanie o nemajetkovej ujme. V tejto súvislosti mal posúdiť aj vznik priamej škody, ktorú predstavovali náklady na odstránenie vyvolaného stavu.

6. Na základe takto vysloveného právneho názoru prvoinštančný súd opätovne vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 02. 12. 2013 kedy rozhodol, že základ nároku na zaplatenie nemajetkovej ujmy je daný a priznal žalobcovi náhradu vo výške 2 000,- eur, pričom nárok o náhradu škody a zvyšnej časti nemajetkovej ujmy zamietol. Uznesením odvolacieho súdu zo dňa 30. 09. 2014 bol opakovane rozsudok súdu prvej inštancie zrušený z dôvodov, že prvoinštančný súd správne poukázal na právnu normu, v zmysle ktorej posudzoval vzťahy účastníkov, avšak túto nesprávne aplikoval. V rozhodnutí vo veľkej miere prihliadal na to, či konanie žalovaných 1/, 2/ bolo úmyselné, avšak zároveň uviedol, že pre poskytnutie ochrany nie je významné, či neoprávnený zásah bol spôsobený zavinene, či nezavinene, vedomo alebo nevedome a nevyžaduje sa ani vyvolanie následkov. Prvoinštančnému súdu bola tiež vyčítaná nesprávnosť pri aplikácii ust. § 420 OZ, keď nie všetky žalobcom vynaložené náklady považoval za škodu, ktorá vznikla v súvislosti s následkami vyvolanými použitím správy o zdravotnom stave žalobcu pred správnymi a súdnymi orgánmi. Údaje uvedené v správe totiž brali tieto orgány ako fakt a na základe aj týchto skutočností potom rozhodovali vo vzťahu k žalobcovi ako účastníkovi jednotlivých konaní. Na vyvrátenie hodnovernosti údajov uvedených v správe žalobca podstúpil vyšetrovanie s následným vypracovaním znaleckého posudku, ktorý mal vyvrátiť to, že trpí nejakou duševnou chorobou alebo poruchou, prípadne že je nebezpečný sebe alebo svojmu okoliu. V súvislosti s tým vynaložené prostriedky považoval odvolací súd za všetky ako účelne vynaložené a predstavujúce škodu - úbytok majetku u žalobcu vyvolaný práve konaním žalovaných 1/ a 2/. Prvoinštančný súd v poradí tretím rozsudkom rozhodol o tom, že konaním žalovaných 1/ a 2/ došlo k vážnemu zásahu do právom chránených práv žalobcu s následkom, ktorý sa vážnym spôsobom prejavil v jeho bežnom dovtedajšom živote. Z uvedených dôvodov prvoinštančný súd priznal žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 12 000,- eur a priznal aj náhradu škody, ktorú bližšie špecifikoval v odôvodnení rozsudku. Súd zároveň vyslovil, že zodpovední za vznik škody, ako aj povinní zaplatiť nemajetkovú ujmu sú obaja žalovaní, čiže jednak fyzická osoba - lekár, ktorý priamo vyhotovil správu, hoci žiadnym spôsobom nevyšetril žalobcu ako pacienta, nijako ho neliečil, tento nikdy nebol prítomný v jeho ambulancii a v druhom prípade zariadenie poskytujúce zdravotnú starostlivosť MUDr. Erban s.r.o., ktorého zároveň žalovaný 1/ bol konateľom a zamestnancom. Následne vo svojom náleze Ústavný súd SR (I. ÚS 533/2016 zo dňa 09. 11. 2016) zrušil rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol v poradí tretí rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený a uviedol, že všeobecné súdy sa so sťažovateľmi (žalovanými 1/, 2/) uplatnenými námietkami ústavne akceptovateľným spôsobom nevysporiadali a svoje rozhodnutie riadne neodôvodnili. Z rozsudku prvoinštančného súdu nevyplýva, aplikáciou ktorej právnej normy jednoduchého práva dospel k záveru o solidárnej zodpovednosti žalovaných 1/, 2/ za škodu

a za nemajetkovú ujmu. Súd v danom prípade nezdôvodnil, prečo nerešpektoval ust. § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. nerešpektoval ust. § 56 Obchodného zákonníka, § 4 a nasl. zákona č. 578/2004 Z. z., resp. ust. § 135a Obchodného zákonníka. Prvoinštančný súd tak v podstate žiadnym spôsobom nezdôvodnil, z akého dôvodu k náhrade škody a nemajetkovej ujmy zaviazal žalovaných 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne. Tiež bližšie nezdôvodnil, z čoho vychádzal pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie (tretí v poradí) uznesením zo dňa 31. 05. 2017 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie s tým, že súd prvej inštancie v zmysle návrhov strán vykoná dokazovanie v potrebnom rozsahu, uvedie, z ktorých právnych predpisov a konkrétnych ustanovení vychádzal, pričom je potrebné sa vysporiadať s pasívnou legitímáciou označených žalovaných v konaní za aplikácie právnych ustanovení citovaných v náleze ústavného súdu.

7. Súd prvej inštancie tak v poradí štvrtým rozsudkom návrhu žalobcu čiastočne vyhovel a zodpovedným za vzniknutú škodu a k náhrade nemajetkovej ujmy vzhliadol žalovaného 2/, pričom voči žalovanému 1/ žalobu zamietol. Z obsahu spisu vyplynulo, že v podanej žalobe sa žalobca domáhal voči označeným žalovaným 1/ ako lekárovi - fyzickej osobe a 2/ ako zdravotníckemu zariadeniu poskytujúcemu zdravotnú starostlivosť náhrady škody a náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá vznikla v súvislosti so šírením obsahu a použitím záverov vyplývajúcich z lekárskej správy vystavenej žalovaným 1/, ktorá bola zneužitá pred správnymi a súdnymi orgánmi a ktorá svojím obsahom neštandardným spôsobom zasiahla do dovtedajšieho života žalobcu. Zo zisteného skutkového stavu súdom prvej inštancie bolo preukázané, že manželka žalobcu sa dostavila do zdravotníckeho zariadenia žalovaného 2/, kde prácu lekára vykonával žalovaný 1/, ktorý zároveň bol aj konateľom právnickej osoby. Ten bez toho, aby nejakým spôsobom kontaktoval žalobcu, vystavil lekársku správu - nález, kde je uvedené meno, priezvisko, rok narodenia, bydlisko s údajom: vykonané vyšetrenie psychiatrické, ďalej s textom „podľa obj. údajov ide o psychotickú poruchu akútnu a je nebezpečie, že pod vplyvom tejto poruchy môže byť nebezpečný sebe alebo aj svojmu okoliu. Preto doporučujem hospitalizáciu na psychiatrickom oddelení v Bytčici.“ Ďalej je pod textom uvedené, že o vážnosti duševnej poruchy u svojho manžela bola manželka poučená. Na lekárskej správe - náleze zo dňa 07. 10. 2008 je pečiatka s uvedením ambulancie MUDr. Erban s.r.o. a menom lekára MUDr. V. Z., psychiater. Uvedenú správu - nález dal žalovaný 1/ do rúk manželky žalobcu, ktorá predmetnou lekárskou správou argumentovala pred správnymi a súdnymi orgánmi s tým, že žalobca je psychicky chorý, spôsobilý spôsobiť ujmu sebe alebo svojmu okoliu, je nebezpečný, na základe čoho potom správne orgány, resp. súdy túto skutočnosť ako fakt braли na vedomie a rozhodli napr. o zverení detí v konaní pred súdom do osobnej starostlivosti matky. Uvedená lekárska správa bola použitá aj pred orgánom starostlivosti o deti, resp. rozsudok súdu predložený v školských zariadeniach a žalobca tak bol považovaný za osobu, ktorá je nebezpečná pre deti alebo jeho okolie a znemožňovaný mu bol styk s deťmi, resp. údaje uvedené v správe ovplyvnili aj správanie sa iných osôb k žalobcovi, čo sa prejavilo v jeho osobnom živote. Nakoľko súdy akceptovali uvedenú správu ako fakt, žalobca po tomto zistení požiadal o právnu pomoc advokátsku kanceláriu, resp. požiadal o preskúmanie svojho zdravotného stavu a vyhotovenie znaleckého posudku znalcami pre odvetvie psychiatria a s týmto znaleckým posudkom, z ktorého záverov vyplynulo, že nebola zistená prítomnosť duševnej poruchy v zmysle choromyseľnosti (psychóza), ani slabomyseľnosti (mentálna retardácia) a psychické funkcie ako emotivita, myslenie, vnímanie, správanie a konanie nevykazujú žiadne odchýlky od normy, je spôsobilý starať sa a vychovávať deti, preukazoval, že teda nie je osoba trpiaca duševnou poruchou, nie je nebezpečný sebe alebo okoliu a je schopný vykonávať všetky funkcie v bežnom či už pracovnom alebo súkromnom živote vrátane starostlivosti o deti. Zo spisu ďalej vyplynulo, že o prešetrenie samotného konania lekára bol podaný podnet na Žilinský samosprávny kraj, ktorý podnet postúpil hlavnému odborníkovi v odbore psychiatria, pričom konštatoval, že prešetroval postup MUDr. V. Z. ako odborného zástupcu poskytovateľa zdravotnej starostlivosti MUDr. Erban s.r.o. v odbore psychiatria. Lekár samosprávneho kraja MUDr. K. v závere šetrenia uviedol, že v správe nie sú presne uvedené objektívne údaje a že tieto podala manželka, nie je uvedené, aké objektívne údaje boli podané a lekár, ak dospel k záveru, že sa jedná o psychotickú poruchu, nemal doporučiť hospitalizáciu, ale psychiatrické vyšetrenie osoby na upresnenie, či sa o takúto poruchu jedná alebo nie. Samotné konanie MUDr. Z. však nevyhodnotil, že nebolo v súlade s lekárskou etikou. Uviedol, že tento nemohol vedieť, že jeho nález bude zneužitý na iné účely. Súd prvej inštancie skutkový stav ustálil aj výsluchom svedkov, a to Mgr. K. B., ktorá uviedla, že navštívila ambulanciu MUDr. Z., ktorý vystavil správu - nález, na základe ktorej potom podala návrh na vydanie predbežného opatrenia ohľadom zverenia maloletých detí do výchovy. Pripustila, že správu mohla ukázať aj v materskej škole. O správe vedela ešte jej priateľka, ktorá v tom rozhodujúcom čase navštívila s ňou ambulanciu lekára. Následne na základe predbežného opatrenia vydaného súdom v materskej škole odmietali otcovi detí stretávať sa s deťmi.

Ďalšia svedkyňa M. H. uviedla, že pracuje ako riaditeľka materskej školy, pričom uviedla, že bola oboznámená s rozhodnutím súdu o predbežnom opatrení, kde bolo „čosi“ v odôvodnení napísané, že otec detí je psychicky narušený. Takéto rozhodnutie ako riaditeľka MŠ videla a mala ho k dispozícii. O predbežnom opatrení vedeli štyri učiteľky materskej školy. Ďalšia svedkyňa Mgr. W. uviedla, že v kritickom období pracovala na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Kysuckom Novom Meste, pričom úrad tiež obdržal zo súdu predbežné opatrenie ohľadom úpravy práv a povinností maloletých detí B., pričom v rozhodnutí bolo niečo citované z lekárskej správy, obsah si už presne nepamätala. Ďalšia svedkyňa Mgr. S. uviedla, že pracovala tiež na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Kysuckom Novom Meste, dočítala sa, že p. B. je psychicky chorý. V konaní bol vypočutý aj svedok Doc. MUDr. F. pracujúci vo funkcii hlavného odborníka Ministerstva zdravotníctva SR pre odbor psychiatria, ktorý uviedol, že na základe podnetu samosprávneho kraja v Žiline prešetroval stanovisko k postupu MUDr. Z.. Jeho správe vyčítal, že tam nebolo uvedené, že je napísaná na základe objektívnych údajov podaných manželkou. Podľa neho sa však nejednalo o poskytovanie zdravotnej starostlivosti, pretože ten pacient tam nebol. V spise sa tiež nachádza záznam, kedy súd rozhodujúci o predbežnom opatrení požiadal MUDr. Z., aby súdu oznámil, aký je zdravotný stav Ing. B., pričom vo svojej odpovedi zo 04. 05. 2009 tento uviedol, že je potrebné vypracovať znalecký posudok a potom sa môže vyjadriť k tomu, či jeho zdravotný stav je taký, že mu môžu byť zverené maloleté deti do osobnej starostlivosti.

8. Vychádzajúc z takto zisteného skutkového stavu súdom prvej inštancie, ako aj z rozsahu odvolania dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Pôvodne v návrhu sa domáhal žalobca plnenia voči žalovaným 1/ a 2/, teda ako lekárovi, ktorý fyzicky vyhotovil lekársku správu, v ktorej hodnotil zdravotný stav žalobcu a túto vydal do rúk inej osobe, resp. žaloba smerovala proti zdravotníckemu zariadeniu ako poskytovateľovi zdravotníckej starostlivosti, ktoré zastrešovalo prácu žalovaného 1/. Predmetom konania bola požadovaná nemajetková ujma, ktorá vznikla žalobcovi v súvislosti so šírením a použitím záverov, ktoré vyplynuli z lekárskej správy pred správnymi a súdnymi orgánmi a ktoré údaje neštandardným spôsobom zasiahli do jeho vtedajšieho života, resp. súd mal tiež rozhodnúť o tom, či vynaložené náklady na odstránenie aspoň časti následkov vzniknutých na základe zneužitia správy predstavujú priamu škodu, ktorá vznikla žalobcovi v tejto súvislosti. Je nepochybné, že MUDr. Z. ako lekár vydal lekársku správu - nález, po prečítaní ktorej navodzuje dojem, že žalobca bol psychiatrom vyšetrený, zistená u neho bola psychotická porucha akútna, v dôsledku čoho je nebezpečie, že pod vplyvom tejto poruchy môže byť nebezpečný sebe alebo svojmu okoliu, doporučená je hospitalizácia na psychiatrickom oddelení v A.. Uvedenú správu - nález dal žalovaný 1/ do rúk manželky žalobcu, ktorá predmetnou lekárskou správou argumentovala pred správnymi a súdnymi orgánmi s tým, že žalobca je psychicky chorý, spôsobilý spôsobiť ujmu sebe alebo svojmu okoliu, je nebezpečný, pričom tieto orgány brali túto skutočnosť ako fakt, čo sa následne mohlo prejaviť v rozhodovaní a konaní pred súdom, keď bolo vydané predbežné opatrenie, resp. rozhodnutie, ktorým deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky, žalobca ako otec nemal možnosť deti navštevovať, vyzdvihovať ich v materskej škole, nakoľko rozhodnutie, resp. jeho obsah bol známy aj pracovníkom školy a orgánom starostlivosti o deti. Uvedené údaje použité v správe ovplyvnili aj správanie sa iných osôb k žalobcovi, čo sa prejavilo v jeho osobnom živote. Žalobca požiadal o právnu pomoc advokátsku kanceláriu, resp. tiež požiadal o preskúmanie svojho zdravotného stavu a vyhotovenie znaleckého posudku znalcami pre odvetvie psychiatria a s týmto znaleckým posudkom, z ktorého záverov vyplynulo, že nebola zistená prítomnosť duševnej poruchy ani slabomyseľnosti a je spôsobilý starať sa a vychovávať deti. Preukazoval tým teda, že nie je osoba trpiaca duševnou poruchou alebo chorobou, nie je nebezpečný a týmto sa snažil vyvrátiť závery rozhodnutí prijatých správnymi alebo súdnymi orgánmi.

9. Podľa názoru odvolacieho súdu v tomto smere súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav (žalovaní nijakým spôsobom takto zistené skutočnosti nevyvrátili, teda že správa bola vydaná lekárom, daná do rúk inej osobe ako žalobcovi, že bola prezentovaná pred správnymi a súdnymi orgánmi, že jej obsah bol poňatý ako pravdivý, čo sa odzrkadlilo v odôvodnení súdnych rozhodnutí a že na základe týchto informácií bolo zasiahnuté do práv žalobcu nielen ako občana, ale najmä rodiča, keď bol obmedzený jeho kontakt s deťmi), ale aj následne správne právne vec posúdil. Je nepochybné, že došlo k zásahu do súkromného a rodinného života, pričom zásah do osobnosti bol takej povahy, intenzity, resp. trvania, že v jeho dôsledku došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby (ako človeka). Predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je jednak to, že došlo k neoprávnenému zásahu a jednak to, že tento zásah bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na chránených osobnostných právach. Obe náležitosti musia byť splnené, aby vznikol právny vzťah, obsahom ktorého je na jednej strane právo domáhať

sa ochrany podľa § 11 Občianskeho zákonníka a na druhej strane povinnosť znášať sankcie uložené súdom.

10. Účastníkom, ktorý je v rámci tohto právneho vzťahu nositeľom uvedeného oprávnenia, je fyzická osoba, do osobnostných práv ktorej bolo zasiahnuté. Účastníkom, ktorý je nositeľom povinnosti upustiť od neoprávnených zásahov alebo odstrániť následky zásahov, prípadne poskytnúť primerané zadosťučinenie, je vždy tá fyzická alebo právnická osoba, ktorá sa dopustila určitého konania neoprávnene zasahujúceho do chránených osobnostných práv (je pôvodcom alebo subjektom zásahu).

11. V tomto prípade vzhľadom aj na závery nálezu ústavného súdu v tejto veci dospel súd prvej inštancie k tomu, že do osobnostných práv žalobcu bolo zasiahnuté takým spôsobom, že je namieste poskytnúť nemajetkovú ujmu formou finančnej náhrady, pričom túto výšku určuje súd. Výška peňažného zadosťučinenia musí byť primeraná, avšak je predmetom voľnej úvahy súdu. Súd však musí pri aplikácii svojej úvahy prihliadať na dve kritériá, a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, pri ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby. V tomto prípade je zrejmé, že k zásahu došlo zneužitím listiny, ktorú vydal lekár do rúk manželky žalobcu. V tomto prípade reálne sa domáhať toho, aby sa upustilo od neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti alebo odstránili následky, reálne nebolo možné (vo vzťahu k žalovaným). Keď sa žalobca pred súdom bránil, že údaje v správe nie sú pravdivé a súd sa dopytoval MUDr. Z., aký je zdravotný stav žalobcu, tento súdu oznámil, že na to je potrebné vypracovať znalecký posudok. Z tohto dôvodu potom súd prvej inštancie v zmysle § 13 ods. 2 rozhodol o náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch. Samotný zásah do práv osoby považoval súd za nie bežný, ale značný, pričom poukazoval na situáciu, ktorá vznikla po zneužití vydaného nálezu, a to najmä na rozhodnutie súdu o obmedzení styku maloletých detí s otcom, ako aj reálne následky v bežnom živote, keď otec sa nemohol s deťmi stretávať. S tým, že má byť „duševne chorý a nebezpečný“, boli oboznámené viaceré osoby, či už zamestnanci školy, alebo úradu starostlivosti o deti a mládež, prípadne ostatné osoby z rodinného a pracovného života. S prihliadnutím potom na skutočnosť, že zodpovedný za vzniknutú ujmu je žalovaný Z/, ktorý je právnickou osobou vytvorenou za účelom podnikania a vytvárania zisku, s prihliadnutím na všetky ostatné okolnosti, dospel súd k záveru, že primerané zadosťučinenie je vo výške 12 000,- eur.

12. Konanie súvisiace s vydaním lekárskej správy - nálezu považoval aj odvolací súd za také, ktoré nekorešponduje s obvyklou činnosťou lekára, bolo priam neprofesionálne, keď aj podľa vyjadrenia Doc. F., hlavného odborníka MZ SR pre odbor psychiatria, ktorý bol vypočutý ako svedok, základ záznamu malo tvoriť citovanie toho, čo osoba poskytujúca údaje o pacientovi hovorí, teda aké objektívne údaje podáva. Lekár mohol tieto údaje vyhodnotiť tak, že sa môže jednať o vážnu duševnú chorobu. Samotná lekárska správa však nie je poskytnutím zdravotnej starostlivosti. Z výsluchu svedka vyplynulo, že obsah lekárskej správy je možné inak si vykladať z pohľadu lekára - psychiatra, resp. inak môže byť vyložený z pohľadu laika. Sám uviedol, že súd nevníma rozdiel medzi pojmom psychický a psychotický. Podľa jeho skúseností to nevedia ani lekári (ktorí nie sú psychiatrami). Z uvedeného aj odvolací súd ustálil, že aj keď mohol správu lekár vyhotoviť v dobrej viere, mal si uvedomiť, aké následky vyhotovenie správy na listine označenej ako lekársky nález s údajmi žalobcu a konkrétnym uvedením, že môže byť nebezpečný sebe alebo okoliu, navyše vydaním tohto nálezu do rúk inej osoby, mohol vyvolať následok, ktorý sa prejavil tak, ako to opísal v žalobe alebo vo svojich prednesoch pred súdom žalobca.

13. Vzhľadom na závery nálezu Ústavného súdu potom správne súd prvej inštancie rozhodol o tom, že zodpovedným za neoprávnený zásah je právnická osoba, v mene ktorej konal lekár, ktorý správu vyhotovil a dal do rúk inej osobe ako pacientovi.

14. Čo sa týka nárokov na náhradu škody, tiež sa odvolací súd stotožnil s tým, že všetky tieto nároky vznikli v súvislosti s aspoň čiastočným odstránením následkov zásahu do ochrany osobnosti. Samotný súd v konaní o právach a povinnostiach maloletých detí, kde bol účastníkom aj žalobca, žiadal oznámenie od MUDr. Z. (po oboznámení sa s jeho správou), aký je zdravotný stav žalobcu, pričom samotný lekár odpísal, že na posúdenie zdravotného stavu je potrebné vyhotoviť znalecký posudok. V tejto súvislosti potom je nepochybné, že na vyvrátenie obsahu správy, ktorú ponímali zainteresované osoby ako fakt (že žalobca trpí psychickou chorobou, poruchou), na vyvrátenie týchto tvrdení zadal žalobca vyhotovenie znaleckého posudku, ktorý vyvrátil obsah správy, teda že trpí nejakou psychickou poruchou alebo chorobou. Keďže prebiehali ďalšie právne úkony súvisiace s konaním o rozvod, resp. právach a povinnostiach k maloletým deťom, prípadne urobené právne kroky k odvráteniu stavu, ktorý

nastal po zneužití listiny - nálezu vydaného MUDr. Z., dospel aj odvolací súd k záveru, že všetky takto vynaložené finančné prostriedky, ktoré tvorili úbytok majetku žalobcu, predstavujú škodu, ktorú je povinný v zmysle § 420 ods. 2 OZ, resp. ustanovenia § 16 OZ zodpovedá žalovaný 2/. Výška škody bola preukázaná jednotlivými listinnými dôkazmi, ktoré sa nachádzajú v spise.

15. Odvolací súd tak dospel k záveru, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie vecí, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 195 CSP a vo veci samej dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd stotožnil a na ktoré v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP poukazuje. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia riadnym spôsobom uviedol zistený skutkový stav, primeraným spôsobom opísal stanoviská procesných strán, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Tieto zároveň primeraným a dostatočným spôsobom v súlade s § 220 CSP zdôvodnil. Pretože súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení sa zaoberal aj otázkami nastolenými v odvolacom konaní, odvolateľ tak neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový alebo právny stav odvolacím súdom. Z týchto dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch ako vecne správne potvrdil, vrátane trov prvoinštančného konania s prihliadnutím na úspech strán v konaní.

16. O trovách odvolacieho konania rozhodol súd s poukazom na ust. § 396 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi, ktorý mal úspech v odvolacom konaní, priznal proti neúspešnému žalovanému 2/ náhradu trov v celom rozsahu.

17. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).